

- Szabadtéri szennyezés hatásainak előrejelzése
- Fitotoxicitás
- **Radioökológia**
- Globális szennyeződések atmoszférikus transzportja
- Olajszennyeződés és biológiai lebomlás
- **Fém–organikus kölcsönhatások a környezetben**
- Endokrinológiai károsítás
- Peszticid ökotoxikológia
- A szennyezés hatásának ökológiai modellezése:
  - valószínűségi módszerek
  - biokémiai, sejtbiológiai és molekuláris háttér, biomarkerek
- Biotechnológiai termékek
- **Analitikai kémiai helyzetkép**
- **Fém-szennyezések**
- Hatásátvitel egyénektől a populációig
- **Ökotoxikológiai tesztek: validálás, megbízhatóság**
- Szennyeződések ökológiai hatása
- Szennyeződések az Alpokban
- **Felszíni vizek szennyezése**
- PCB, PBT, PAH, Dioxin szennyezések

- Kémiai-politikai nézőpontok
- Közösségek, populáció-ökológia
- Valószínűségi módszerek a kockázatbecslésben
- Mutagének és génmérgek
- Táj kutatás, nagyléptékű ökotoxikológia
- **Biomonitorozás és értékelése**
- Kvantitatív szerkezet-aktivitási összefüggések (QSAR)

A felsorolás jól érzékelteti, hogy a konferencián szinte minden kérdéskör háttérben megjelenik az analitikai kémia, de önállóan csak néhány – egyébként jelentős méretű – alszekció foglalkozott módszerfejlesztéssel. E módszerfejlesztések fő célja a különböző típusú szennyezések biológiai hozzáférhetőségének kémiai modellezése, a toxikológiai tesztek validálásához szükséges speciációs analitikai és kémiai frakcionálási módszerek fejlesztése, a szennyezés-terjedési modellek verifikálásához szükséges kémiai monitoring rendszerek kifejlesztése.

E két rövid beszámoló azt bizonyítja, hogy az analitikai kémiai módszerek alkalmazásának és továbbfejlesztésének ma a környezettudomány az egyik legfontosabb előmozdítója, amely elsősorban megbízható, validált, lehetőleg szabványosított módszerek kifejlesztését igényli. A módszerorientált analitikai kutatás emiatt háttérbe szorult, s az új, nagy teljesítőképességű elemzési módszerek kifejlesztésére ma elsősorban a tőkeerős műszergyártó cégeknek van lehetősége.

Heltai György

SZIE Kémia és Biokémia Tanszék, Gödöllő

Anyagvizsgálat a Gyakorlatban szakmai szeminárium

Az Anyagvizsgáló Szakmérnöki Kör 2002. április 18-19. között nagy sikerű, kétnapos szemináriumot rendezett Győrben a Seminar Hotelben, Anyagvizsgálat a Gyakorlatban címmel (AGY).

Az alap gondolatot az adta, hogy a Budapesti Műszaki Egyetem Mechanika Technológiai és Anyagszerkezet-tani Tanszéken végzett második anyagvizsgáló szakmérnöki tanfolyam résztvevői 1983-tól rendszeresen megszervezik évfolyam-találkozójukat, amelyhez szakmai programok is kapcsolódhatnak. Munkájuk során azt tapasztalták, hogy az elmúlt években csökkent azon rendezvények száma, ahol a gyakorlati anyagvizsgálatot végző szakemberek találkozhatnak, kicserélhetik tapasztalataikat és erősíthetik kapcsolataikat.

Ezen gondolatok alapján a szeminárium célját a következőkben határozták meg: „A gyakorlati anyagvizsgálatokat végző szakemberek tapasztalatcseréjének és kapcsolatépítésének elősegítése, figyelmet fordítva a fiatal szakemberek eredményeire, a fejlődési irányok áttekintésére.”

A szakmai szeminárium védnöke Pungor Ernő akadémikus, egyetemi tanár volt. Szakmai támogatók voltak a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, a Bay Zoltán Alkalmazott Kutatási Alapítvány Logisztikai és Gyártástechnikai Intézete és Anyagtudományi és Technológiai Intézete, valamint az előadók által képviselt anyagvizsgáló laboratóriumok.

A szemináriumon 21 magas színvonalú előadás hangzott el. Dr. Somogyi György anyagvizsgáló szakmérnök megnyitója után Prohászka János akadémikus tartott előadást Az anyagvizsgálat szerepe a gyártás- és gyártmányfejlesztésben címmel. Ezt követően dr. Tóth László (BayLogi) Az anyagvizsgálat múltja, jelene és jövője című előadása hangzott el.

Az átfogó, bevezető előadások után a gyakorlati anyagvizsgálat általános kérdéseiről (Majoros András, dr. Kovács Károly, Klausz Gábor), a konkrét gyakorlati tapasztalatokról, új módszerekről (Lukovits László, Nagy Zsolt, Lenkeyné dr. Bíró Gyöngyvér, dr. Csepeli Zsolt,

Nyóger Zoltán, Mihálovits István, dr. Gillemot László, dr. Pálfalvy István), az anyagvizsgálatok szerepéről a műszaki diagnosztikában (Szútor István, Gyarmati István) tárgykörben hangzottak el értékes előadások.

A szeminárium, egyik fontos céljaként, lehetőséget biztosított a fiatal szakembereknek eredményeik bemutatására. Az elhangzott színvonalas előadások a résztvevők nagy elismerését váltotta ki (Mészöly Zsófia, Cibula Mihály, Szabó Mária, Szuhai Péter, Csajbók Róbert).

Az előadásokat a több mint 70 résztvevő szakember (akik 42 laboratóriumot és szervezetet képviseltek) folyamatosan nagy érdeklődéssel és aktivitással kísérte figyelemmel.

A szeminárium ideje alatt több anyagvizsgáló berendezéseket, eszközöket és anyagokat forgalmazó társaság tartott műszerbemutatót, illetve adott tájékoztatást termékeiről információs anyagok segítségével.

A szeminárium részeként és befejezéseként nagyszámú érdeklődő részvételével gyár- és laborlátogatásra került sor az Audi Hungária Kft-ben.

Összességében a szeminárium mind a szakmai, mind a kapcsolattépítést szolgáló szabad programjaival elnyerte a résztvevők elismerését.

A szemináriumhoz kapcsolódóan, az első és második anyagvizsgáló szakmérnöki tanfolyam résztvevőinek összevont 30. illetve 20. évfolyam-találkozóját is megrendezték. A kedvező tapasztalatok alapján az Anyagvizsgáló Szakmérnöki Kör – amelynek alapító tagjai a BME Mechanikai Technológiai és Anyagszerkezet-tani Tanszéken végzett anyagvizsgáló szakmérnökök – elhatározta, hogy a szemináriumot, hagyományt teremtve a jövőben is megrendezi. A szervezési és koordinációs feladatok elvégzésére dr. Somogyi György, Fodor Olivér és Harnisch József anyagvizsgáló szakmérnökök kaptak megbízást.

A szervezők ezúton is megköszönik az előadók színvonalas munkáját.

Somogyi György